

tekst Ineke Westbroek

Geboeid luisteren tweehonderd basisschoolkinderen in zaal C113 van Erasmus MC naar het college van prof. André Uitterlinden, hoogleraar genetica, over het ERGO-onderzoek onder ouderen in Ommoord, naar erfelijke factoren bij ouderdomsziekten. Kindercolleges Geneeskunde en Filosofie vormen de start van de lessenreeks van de Erasmus Universiteit in Natuur en Techniek en Science voor begaafde leerlingen van negen basisscholen uit de regio Rotterdam.

Wie weet het juiste antwoord op de vraag van professor Uitterlinden?

foto Petja Buitendijk
↓

> ERASMUS UNIVERSITEIT HELPT KINDEREN TALENTEN ONTWIKKELEN

Basisschoolleerlingen in de collegebanken

‘Weten jullie wat GIANT is?’ vraagt professor Uitterlinden aan zijn gehoor.

‘Reus!’ roepen een paar kinderen.

Een jongetje geeft feilloos het juiste antwoord: Genetic Investigation Of Anthropometric Traits. De slimmerik zit op één van de voorste rijen en kan de PowerPoint lezen. De toehoorders, leerlingen van plusklassen en Leonardoklassen, blijken aardig op de hoogte van de materie die Uitterlinden hen voorschotelt. Gretig gaan zij in op vragen over sterftecijfers, ouderdomskwalen en erfelijkheidsfactoren.

‘Als je alle chromosomen uit een cel naast elkaar zou leggen, hoe lang wordt die rij?’

‘Twee meter!’

‘Heel goed!’

Een jongetje zit geruime tijd vruchteloos met zijn vinger in de lucht, maar als hij uiteindelijk het woord krijgt, maakt hij indruk met zijn betoog over de manier waarom het genoom in kaart wordt gebracht met een druppel bloed. ‘Net zo’n type als Berlusconi!’ roept een andere jongen, als het portret van president Nixon op het scherm van de PowerPoint verschijnt. Het is één van de voorbeelden van beroemdheden, die uiteindelijk, net als gewone stervelingen, beschikken over overeenkomstige chromosomen.

Hilariteit als Uitterlinden zijn toga en academische baret showt, evenals bij de vraag wie de langste van de klas is, en wie de kleinste. Na afloop schaaft zich een groep kinderen rond de professor, die uitgebreid ingaat op hun vragen over geneesmiddelen die op basis van genetisch onderzoek worden ontwikkeld. Een meisje vraagt dit ook voor haar ernstig zieke opa.

‘Leerzaam’, vindt Hayet (OBS Het Landje) het college, ‘ik heb veel gehoord dat ik nog niet wist, bijvoorbeeld dat ouderen zo vaak reuma krijgen. Ik dacht dat het vooral voorkwam bij mensen van veertig.’

Ook Rik, Sytze en Sibel (OBS De Lingewaard, Arkel) zijn onder de indruk: ‘Al die nieuwe medicijnen die ze kunnen uitvinden door de genen te onderzoeken...’

In aanraking brengen met wetenschap

Dit voorjaar volgen leerlingen op zes basisscholen in de regio Rotterdam zes aansluitende lessen in psychologie, filosofie en geneeskunde. Met de lessenreeks wil het Wetenschapsknooppunt van de Erasmus Universiteit begaafde leerlingen van 45 scholen, samen met hun leerkrachten, al op de basisschool met wetenschap en techniek in aanraking brengen, zodat deze leerlingen hun talenten kunnen ontwikkelen.

‘Ik heb veel gehoord dat ik nog niet wist’

Kinderen doen zelf onderzoek rond de thema's Sport & Beweging, Voeding, of Hersenen & Gedrag. Zij worden hierin begeleid door een pabo-student van de Hogeschool Rotterdam, of door hun eigen groepsleerkracht, aan de hand van speciaal ontwikkeld lesmateriaal. Een promovendus van het Erasmus MC komt in de tweede les in de klas vertellen over zijn of haar onderzoek, afgestemd op de leeftijdsgroep, met uniek beeldmateriaal.

Tijdens de lessenreeks bezoeken de kinderen ook de tentoonstelling 'Van Piep Tot Stok' in het Natuurhistorisch Museum, die verschillende aspecten belicht van bevolkingsstudies over groei en ontwikkeling, medische achtergrond, leefstijl en genetische achtergrond. Het Erasmus Rotterdam Gezondheidsonderzoek (ERGO) bijvoorbeeld, uitgevoerd onder 13.000 45+ers in Ommoord, en Generation R (naar de gezondheid van 10.000 kinderen en hun ouders).

Leerlingen triggeren

De lessenreeks kwam tot stand in nauwe samenwerking tussen de Erasmus Universiteit, de pabo van de Hogeschool Rotterdam en vertegenwoordigers uit het basisonderwijs. Eerder, in collegejaar 2011-2012 volgden al leerlingen uit groep 7 en 8 van twaalf andere deelnemende scholen het onderwijsarrangement Filosofie. ‘Goed dat de universiteit dit organiseert’, vindt leerkracht Erika Visser (Het Landje), die aan de Plusklas samen met de universiteit een lessenreeks rond de bevolkingsonderzoeken ERGO en Generation R gaat verzorgen. ‘Het zijn leuke colleges en lessen, maar vooral voor kinderen die toch al in een bepaald onderwerp geïnteresseerd zijn. De vorm zou meer bij de leeftijd moeten passen. Aan het eind konden kinderen het college over ERGO niet meer volgen. Maar het moet lukken een manier te verzinnen om alle leerlingen te triggeren!’

.....
www.eur.nl/wetenschapsknooppunt
.....